

Posudek vedoucího diplomové práce

Michele Matějčíková: Folklor v hudební výchově žáků na prvním stupni základní školy

Vedoucí DP: Mgr. et Mgr. Marie Kováříčková

Oponent DP: PhDr. Mgr. Ludmila Kroupová, Ph.D.

Důležitost lidové písně i dalších prvků folkloru v hudebním vzdělávání žáků všech věkových kategorií je z pedagogického hlediska nezpochybnitelná. Pod tlakem komerční populární hudby však bývá folklor hudbou tohoto žánru často vytlačován, a to již u žáků na prvním stupni základní školy. K volbě tématu *Folklor v hudební výchově žáků na prvním stupni základní školy* autorku diplomové práce (dále DP) Michele Matějčíkovou motivovala vlastní praxe ve folklórním souboru *Jaro* a osobní přesvědčení o hodnotách hudebně folklorního dědictví a jeho významném postavení i v podmínkách současné české školy.

Předložená DP v rozsahu 119 stran (bez příloh) je členěna do osmi tematicky ucelených kapitol, dále obsahuje Úvod, Závěr, Seznam odborné literatury a internetových zdrojů. Kritickou reflexi z praktického ověření metodických listů doplňují obrazové přílohy. Ve specifikaci DP v systému STAG je problematika práce věcně formulována, chybí však vytyčené cíle a užité metody.

Teoretická část práce vychází ze studia odborné literatury, na jejímž základě vytvořila Michele Matějčíková vlastní strukturovaný text. V první kapitole diplomantka vymezuje pojem folklor a zabývá se jeho kategorizací. Ve druhé kapitole DP uvádí specifické folklorní projevy jednotlivých národopisných oblastí České republiky. Následně se studentka Matějčíková podrobněji věnuje charakteristice a typologii lidové písně a lidového tance, které jsou z hlediska frekvence folklorních prvků v hudebním vzdělávání žáků mladšího školního věku nejčastější. Další dvě kapitoly DP mají analytický charakter. Diplomantka v nich předkládá analýzu vzdělávacího oboru Hudební výchova v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV) a také analýzu učebnic hudební výchovy pro 1. stupeň ZŠ Marie Liškové. V obou případech je analýza zaměřena na typologii a četnost prvků folkloru využitých v primárním vzdělávání žáků. Výsledky analýzy učebnicové řady demonstrují názorně zpracované výsečové grafy.

Vyústěním podkladů z teoretické části je stěžejní, sedmá kapitola práce, kterou považuji za cenný výsledek DP a splnění stanoveného cíle. Je koncipována jako soubor deseti metodických listů, jejichž obsah vychází z folklorních projevů deseti různých národopisných oblastí naší republiky. Diplomantka v metodických listech důsledně respektuje hudební i osobnostní dispozice žáků mladšího školního věku, iniciuje kreativitu učitele i žáků. V metodických listech jsou zastoupeny všechny hudební činnosti – vokální, poslechové instrumentální i hudebně pohybové. Součástí předkládaného metodického materiálu jsou také poznatkové úkoly a hry s využitím vazeb vzdělávacího obsahu hudební výchovy a dalších předmětů vyučovaných na 1. stupni základní školy jako například českého jazyka, vlastivědy, výtvarné výchovy a tělesné výchovy. Metodické listy jsou logicky strukturované a graficky pečlivě zpracované. Je však škoda, že notové zápisy jsou vytvořeny v notačním programu jen zčásti. V osmé kapitole autorka uvádí kritickou reflexi na práci s metodickými listy ze třech základních škol, kde předkládaný didaktický materiál vyzkoušela v praxi.

Michele Matějčíková zpracovávala zvolené téma samostatně, kreativně a přes značné komplikace způsobené koronavirovou pandemií s velkým zaujetím. DP má dobrou grafickou, jazykovou a stylistickou úroveň. Drobné typografické nedostatky a občasné překlepy nesnižují kvalitu celkově pečlivého zpracování diplomové práce včetně inspirativních metodických listů.

V Hradci Králové 15. 8. 2021

Mgr. et Mgr. Marie Kovářčíková